

BAM

DANCE
MOTIONUSA

Коротка історія Американського балету

СЬЮЗАН ЮНГ

2013

BAM

ПРО DANCEMOTION USASM

Ця стаття представлена організацією DanceMotion USASM для ознайомлення світового суспільства з Американськими танцями. DanceMotion USASM – це програма Департаменту Освіти та Культури США, що була започаткована за ініціативою BAM (Бурклінська академія музики), щоб продемонструвати найкращий сучасний Американський танець за кордоном, що спонукало б до взаєморозуміння. DanceMotion USASM допомагає партнерам посольств США із провідних культурних

та соціальних сфер послуг, а також місцевим організаціям та освітнім інститутам у створенні унікальних осередків для обміну та співпраці. Крім особистого спілкування, програма охоплює більшу аудиторію за допомогою активних соціальних та мультимедієвих проєктів, а також через освітні ресурси посольства та бібліотеку консульства.

Відвідайте наш сайт dancemotionusa.org

BAM

ПРО АВТОРА

СЬЮЗАН ЮНГ

Сьюзан Юнг, керівник відділу з публікацій у BAM, розробляє програми, редакційний зміст та різні проекти, також редагує та робить свій внесок у [блог BAMу](#). Вона була помічником редактора для об'ємного видання на честь святкування 150-тої річниці інституту BAM: *Повне зібрання творів*, а також написала багато статей про легендарних зірок, включаючи Піну Бауш та Біла Ті Джонса. Як незалежна журналістка, що спеціалізується на танцях та образотворчому мистецтві, вона веде блог на [Ephemeralist.com](#), та зробила свій внесок до багатьох видань та вебсайтів, включаючи журнал Данс Мегезін, блог Сандей Артс (Sunday Arts) від WNET, видання Паунт, *Вилідж Войс*, *Белей – Танц* (Берлін), *Бруклін Рейл* та багато інших. Вже 8 років Юнг є членом комітету Бессі Евордс та приймала рішення від імені кількох культурних організації, що надають гранти та нагороди.

ВАМ

КОРОТКА ІСТОРІЯ АМЕРИКАНСЬКОГО БАЛЕТУ

ВСТУП

Історія розвитку американського балету своїм корінням сягає Росії й Європи, в першу чергу Франції й Англії. До перших великих компаній, які продовжують своє існування, а також відіграють важливу роль, відносяться [Американський театр балету \(American Ballet Theatre\)](#), заснований в 1939 році Люсією Чейз і Олівером Смітом, [Балет Сан-Франциско \(San Francisco Ballet\)](#), який став окремою інституцією в 1942 році і який очолив Вільям Крістенсен після того, як він залишив міський оперний театр, а також [Нью-Йоркський міський балет \(New York City Ballet\)](#), офіційно заснований в 1948 році Лінкольном Кірстайном і Джорджем Баланчином. Більшість із значних балетних труп Америки за останнє півстоліття були започатковані хореографами і танцівниками, які пройшли через ці організації.

ДЖОРДЖ БАЛАНЧИН І НЬЮ-ЙОРКСЬКИЙ МІСЬКИЙ БАЛЕТ

Єдиною найвпливовішою фігурою в американському балеті є [Баланчин \(Balanchine\)](#) (1904-1983), який народився в Росії. У дитинстві він вчився балету і грі на фортепіано, а в підлітковому віці вже почав працювати хореографом. В 1921 році він вступив до Маріїнського балету, а в 1924 році залишає Росію і їде в Париж до "Російського балету", де, серед іншого, він також ставив балети. Впродовж 1920-30-х років він поставив декілька балетів, які вважаються його найкращими роботами, в тому числі "Аполлон" і "Серенада", які і сьогодні входять до репертуару Нью-Йоркського міського балету. В 1933 році імпресарію Лінкольн Кірстайн вмовив його перебраться до Нью-Йорку і заснувати Школу американського балету, де він готував танцюристів, які згодом увійдуть до складу компанії. Баланчин також працював хореографом і/або балетмейстером в театрі Метрополітен-опера, в Паризькій опері, в Російському балеті, на Бродвеї і в голлівудських фільмах. До 1964 року [Нью-Йоркський міський балет \(New York City Ballet\)](#) знаходився в театрі Нью-Йорк Сіті Центр, а потім він переїхав до своєї теперішньої домівки в театр Коха, що знаходиться в Лінкольн Центрі. В основі репертуару залишається творчість Баланчина, що знаходиться під контролем Фонду Баланчина.

Баланчин поставив багато балетів на основі міфів або історій, одночасно прокладаючи доріжку в історії для модерністських і безсюжетних балетів, зокрема, через його симпатію до повністю сучасної музики Ігоря Стравінського. Сюди входять деякі з його найулюбленіших балетів, таких як [Агон \(Agon\)](#), [Рубіни \(Rubies\)](#), [Симфонія в трьох рухах \(Symphony in Three Movements\)](#) і [Дуо Концертант \(Duo Concertant\)](#). У багатьох з них наявність постановочних елементів мінімальна; танцюристи часто носять прості чорно-білі трико. Рухи Баланчина цінуються

за музикальність, пластичність і створення простору, красу та гуманість.

Відомий хореограф американського Бродвею [Джером Роббінс \(Jerome Robbins\)](#) став заступником директора Нью-Йоркського міського балету в 1949 році і створив багато улюблених балетів, часто з джазовим, театральним віддінком, такі як [Вільні як повітря \(Fancy Free\)](#), [Післяполудневий відпочинок фавна \(Afternoon of a Faun\)](#) та [Сюїту Вестсайдська історія \(West Side Story Suite\)](#). Він і датчанин (а також колишній соліст) [Пітер Мартінс \(Peter Martins\)](#) спільно були художніми керівниками після смерті Баланчина; Мартінс очолив компанію в 1990 році і поставив багато балетів для Нью-Йоркського міського балету (NYCB), таких як [Ніч у сценічному освітленні \(Calcium Light Night\)](#). Нові роботи в класичному стилі становлять основу репертуару NYCB, а з 1992 року Діамантовий проєкт NYCB і Нью-Йоркський інститут хореографії підтримали і підготували десятки сучасних балетних хореографів під час творчого процесу. В останнє десятиліття на обрії з'явився [Крістофер Уїлдон \(Christopher Wheeldon\)](#) ("Карусель", "Після дощу") та [Олексій Ратманський \(Alexei Ratmansky\)](#), який був художнім керівником у Большому театрі до переїзду в Нью-Йорк (Concerto DSCN, Namouna, а тепер є виконавцем по запрошенню в Американському театрі балету), [Бенджамін Мільп'є \(Benjamin Millepied\)](#) (який заснував [Танцювальний проєкт ЛА \(LA Dance Project\)](#), і майбутній художній керівник балету Паризької національної опери), і в останні сезони [Джастіна Пек \(Justin Peck\)](#), соліст NYCB.

До відомих організацій в США, які мають зв'язок з NYCB, входять:

* [Театр танцю Гарлема \(Dance Theater of Harlem\)](#)

(Нью-Йорк), розпочатий Артуром Мітчеллом в 1969 році (і недавно відроджений Вірджинією Джонсон після перерви)

* [Міський балет Маямі \(Miami City Ballet\)](#),

заснований в 1985 році Едвардом Віллеллоу, а тепер очолюваний Лурдес Лопес, колишньою солісткою NYCB, яка також є директором містичного балету "Morphoses"

* [Балет Сюзанни Фаррелл \(Suzanne Farrell Ballet\)](#)

(Вашингтон, округ Колумбія), з 2001 року очолюваний балериною, яка була однією з легендарних муз Баланчина

* [Тихоокеанський Північно-західний балет \(Pacific Northwest Ballet\)](#) (Сіетл), на сьогоднішній день очолюваний Пітером Боала, який змінив Франсію Рассела та Кента Стоуелла, що тривалий час перебували на посаді директора. Балет славиться також своїм різноманітним репертуаром і видатною технікою виконання

* [Міжнародний фестиваль танцю \(Vail International Dance Festival\)](#), організований Даміаном Вьотцелем, під час якого відбувається цікава співпраця між артистами різних танцювальних груп і жанрів.

BAM

АМЕРИКАНСЬКИЙ ТЕАТР БАЛЕТУ (AMERICAN BALLET THEATRE)

[Американський театр балету \(American Ballet Theatre\)](#) був заснований в 1940 році як джерело нових робіт і класики і на сьогоднішній день представлений, в першу чергу, балетними виставами, в основі яких є історія. Великі класичні сюжетні балети становлять більшу частину його репертуару: [Лебедине озеро \(Swan Lake\)](#), [Ромео і Джульєта \(Romeo & Juliet\)](#), [Жизель \(Giselle\)](#) і [Баядерка \(La Bayadère\)](#). Крім того, є ряд хореографів з характерними прийомами вираження, що зробили свій внесок до репертуару – це Агнес де Мілль, Ентоні Тюдор, Фредерік Ештон, Твайла Тарп і Марк Морріс. Виконавець-резидент Олексій Ратманський за останні сезони створив значні балетні вистави на сцені Американського театру балету (АВТ), в тому числі нову постановку [Лускунчика \(The Nutcracker\)](#), представлену в [Бруклінській музичній академії \(BAM\)](#), прем'єра якої відбулася в 2010 році, а також відновив сумнозвістний [Світлий струмок \(The Bright Stream\)](#) Дмитра Шостаковича і [Трилогію Шостаковича \(Shostakovich Trilogy\)](#). Хоча деякі з танцювальної трупі проходили навчання в компанії "Школи Онассіс", велика кількість її ведучих акторів – це зірки-іноземці (на відміну від NYCB, де велика кількість виконавців пройшла через Школу американського балету). Російська зірка балету Михайло Барішніков очолював АВТ протягом десяти років; американець Кевін Маккензі був художнім керівником з 1992 року.

СИЛЬНІ НЕЗАЛЕЖНІ ОСОБИСТОСТІ

Деякі талановиті балетмейстери змінили керування компаніями і працю за комісійні на проектній позаштатній основі. [Твайла Тарп \(Twyla Tharp\)](#) заснувала свою компанію в 1965 році. Це була демонстрація її інноваційної, вільної від правил, проникненою джазом роботи, а також показом переваг в розробці балетів складних у технічному плані. Вона досягла успіху у багатьох жанрах танцю, в тому числі на Бродвеї (мюзікл [Movin' Out](#)) і в кіно, і чудово працювала з Барішніковим в [У рішучий момент \(Push Comes to Shove\)](#) та в інших танцях. У 1970-80-х роках екстатівниця танцювальної трупі Мерса Каннінгема [Кароль Армітаж \(Karole Armitage\)](#) ставила "панк-балет", бралася до рок-н-ролу. Її характерний прийом вираження був помічений на Бродвеї за допомогою її власної компанії Armitage Gone!, яка була наново створена в Нью-Йорку в 2006 році після її повернення з роботи в Італії.

ВІДОМІ КОМПАНІЇ І ТЕНДЕНЦІЇ

До інших відомих компаній в США відносяться:

- [Балет Сан-Франциско \(San Francisco Ballet\)](#). Хельгі Томассон, художній керівник з 1985 року, створив різноплановий репертуар, який складається з

класики і сучасних постановок, зокрема, Марка Морріса і Юрія Посохова, хореографа по запрошенню.

- [Балет Хіспаніко \(Ballet Hispanico\)](#), заснований Тіною Рамірес в Нью-Йорку, робить акцент на хореографії, яка створена латиноамериканськими виконавцями, такими як Аннабель Лопес Очоа.
 - [Балет Джоффри \(Joffrey Ballet\)](#), заснований Робертом Джоффри в 1956 році, в даний час знаходиться в Чикаго. Він ввів стиль датського хореографа Августа Бурнонвіля в США і відродив дягілевську епоху балета на додаток до створення постановок.
 - [Х'юстонський балет \(Houston Ballet\)](#) на чолі зі Стентоном Уелчем, який поставив велику кількість балетів, поряд з представленням репертуару багатьма сучасними виконавцями.
 - [Балет Аспен та Санта-Фе \(Aspen Santa Fe Ballet\)](#) з інноваційною бізнес-моделлю, подвійним місцем знаходження, а також широким, популярним репертуаром.
 - [Сідер Лейк Контемпорарі Беллей \(Cedar Lake Contemporary Ballet\)](#) в Нью-Йорку, який протягом десятиліття підготував або залучив до репертуару вражаючий вибір сучасних балетів за допомогою всесвітньо відомих виконавців.
 - [Алонзо Кінг Лайнс Беллей \(Alonzo King Lines Ballet\)](#) в Сан-Франциско, який демонструє в основному модернізований, спортивний погляд Кінга на балет.
 - [Бостонський балет \(Boston Ballet\)](#) з репертуаром від класики до сучасності; Йорма Ело — хореограф по запрошенню.
 - [Морфосіс \(Morphoses\)](#) - створювався навколо хореографії Крістофера Уїлдона, але в останні роки щорічно має виконавця по запрошенню.
 - [Хуббард Стріт Данс Чикаго \(Hubbard Street Dance Chicago\)](#) - в останні роки перейшов на еkleктичний репертуар, в тому числі сучасний балет; Алехандро Керрудо є резидентом-хореографом, а колишній директор балету Джоффри Гленн Едгертон - художнім керівником.
 - [Балет Пенсильванії \(Pennsylvania Ballet\)](#), створений в 1963 році Барбарою Вайсбергер, протеже Баланчина. Під художнім керівництвом Ройя Кайсера компанія розширила свій репертуар, в основі якого лежить творчість Баланчина.
 - [Вашингтонський балет \(Washington Ballet\)](#), заснований легендарною викладачкою балету Мері Дей в 1944 році, в даний час під художнім керівництвом Септіма Вебера.
- У Нью-Йорку в останні роки з'явилося багато дрібних балетних компаній, які зосереджуються на роботі одного хореографа ([Пем Тановіц Данс \(Pam Tanowitz Dance\)](#), з надзвичайно сучасним підходом) або характерною ознакою яких є камерний або зменшений репертуар (Нью-Йоркський театр балету ([New York Theatre Ballet](#)), заснований Діаною Байєр, в якому відроджується класика, в тому числі Тюдора, і ставляться нові сюжетні балети, які часто є менш тривалими). До інших відносяться [Об'єднаний балет \(Ballet](#)

BAM

[ollective](#)), де відбувається взаємодія танцю, мистецтва, музики і поезії, заснований Тройєм Шумахером з NYCB, [Балет Некст \(Ballet Next\)](#), заснований Мікелем Уайлсом з АВТ, [Балет Нью-Йорк \(Ballet NY\)](#), започаткований Джудіт Фугейт і Медхі Бахірі, з сучасним репертуаром, та [Балет X \(Ballet X\)](#), заснований колишніми директорами Пенсільванського балету Крістіаном Кокс і Метью Нінаном..

Початок драматичної геніалогії американського балету вбачається в іноземних країнах, але він заявив про себе в історії танцю своїм сучасним драматичним репертуаром і великою кількістю танцюристів всіх національностей, а також доморощених талантів.

ПОСИЛАННЯ

[Амберг, Джордж. Балет в Америці: Виникнення американського мистецтва. Амберг Прес, 2007 \(1923\) \(Amberg, George. Ballet in America: The Emergence of an American Art. Amberg Press, 2007 \(1923\).](#)

[Хоманс, Дженніфер. Ангели Аполлона: Історія балету. Гранта Букс, 2010. \(Homans, Jennifer. Apollo's Angels: A History of Ballet. Granta Books, 2010\).](#)

[Йовітт, Дебора. Джером Роббінс: його життя, його театр, його танець. Нью-Йорк, Саймон енд Шустер, 2004. \(Jowitt, Deborah. Jerome Robbins: His Life, His Theater, His Dance. New York, Simon & Schuster, 2004\).](#)

[Мейнард, Ольга. Американський балет. Філадельфія: Макрей Сміт Компані, 1959. \(Maynard, Olga. The American Ballet. Philadelphia: Macrae Smith Company, 1959\).](#)

[Рейнолдс, Ненсі. Огляд репертуару: 40 років Нью-Йоркському міському балету. Дайал Прес, 1977. \(Reynolds, Nancy. Repertory in Review: 40 years of the New York City Ballet. Dial Press, 1977\).](#)